

Ἡμέραν δέ τινα διήρχετο ὁ αὐτοκράτωρ καὶ προεπορεύοντο αὐτοῦ πεζοὶ καὶ ἑπιπποὶ στρατιῶται· εἶπετο δὲ μεγαλοπρεπῆς καὶ πομπώδης ἀκολουθία ἵππέων, διάφορα δὲ ἐπίσημα πρόσωπα περιεκύκλουν αὐτὸν, κρατοῦντα ὑψηλὰ καὶ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μέγα ἀλεξήλιον ἀπαστράπτον ἐκ τοῦ χρυσοῦ.

—Τί μὲ χρησιμεύει νὰ ἦμαι πλούσιος, ὑπεψιθύρισε ὁ λιθοτόμος, ἀφοῦ δὲν ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξέρχωμαι ἐν συνοδίᾳ καὶ νὰ προφυλάττω τὴν κεφαλὴν μου ὑπὸ χρυσοῦν ἀλεξήλιον; Διατί νὰ μὴ ἦμαι αὐτοκράτωρ;

«Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου», εἶπεν ὁ Ἄγγελος.

Καὶ τῶντι ἐγένετο αὐτοκράτωρ, συνωδεύετο ὑπὸ πολυαριθμοῦ φρουρᾶς ἵππέων προπορευομένων καὶ ἀκολουθούντων, τέσσαρα δὲ ἐπιφανῆ πρόσωπα λαμπροστόλιστα ἐβάσταζον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του μέγα ἀλεξήλιον, ὅπερ ἐξήστραπτεν ἐκ τοῦ χρυσοῦ.

Ἄλλ' ὁ ἥλιος διὰ τῶν καυστικῶν αὐτοῦ ἀκτίνων ἐθέρμαινε καὶ κατεξήραινε τὰς πεδιάδας καὶ τὰς πλατείας, οἱ δρόμοι ἦσαν πλήρεις κοινοροῦ, καὶ τὸ ἀνταύγασμα κατεπίνει τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἄ, ἄ! Μέγα τῇ ἀληθείᾳ εὐτύχημα νὰ ἦναι τις αὐτοκράτωρ, καὶ ἡ μὲν θερμότης τῆς ἡμέρας νὰ τὸν καταβάλλῃ, ὁ δὲ ἥλιος νὰ ἀσκήῃ ἐπ' αὐτοῦ ὄλην του τὴν δύναμιν! Ἄν ἦμην καὶ ἐγὼ ἥλιος, τότε θέβαια ἤθελα εἶμαι εὐτυχῆς!

«Ἰδοῦ! εἶσαι τώρα πύχαριστῆμένος;» ἠρώτησεν ὁ Ἄγγελος, ἀφοῦ μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς ἥλιον, ὁ ὁποῖος διέσπειρε τὰς ἀκτίνάς του ἄνω καὶ κάτω, δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, πανταχοῦ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν περὶ αὐτόν. Καὶ ἔκαιε τὰ δένδρα καὶ τὰ χόρτα τῆς γῆς, καὶ τὰ πρόσωπα τῶν βασιλέων καὶ τῶν πριγκίπων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἄλλ' ἤδη μικρὰ τὴς νεφέλης παρενετέθη μεταξὺ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς καὶ ἐσκίαζε τὰς ἀκτίνάς του ἐμποδίζουσα αὐτὰς νὰ κατέρχωνται ἐπὶ τῆς γῆς.

— Ἄ, αἰ! Αὐτὸ δὲ εἶναι νοστιμώτατον! ἀνεφώνησεν ὁ ἐξ ὕλοτόμου γενόμενος Ἥλιος· μία μικρὰ νεφέλη εἶναι λοιπὸν ἱκανὴ νὰ ἀντίσταται εἰς τὴν δύναμίν μου! Τότε θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ ἦναι τις νεφέλη!

«Εἰσπικούσθη καὶ ἡ εὐχὴ σου αὕτη», εἶπεν ὁ Ἄγγελος.

Καὶ παρευθὺς ἤρξατο ἡ μεταμόρφωσις καὶ ἡ νέα νεφέλη ὑπερηράνως παρενετέθη ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου, καὶ ἐτέρπετο παρεμποδίζουσα ἐπὶ τοσοῦτον τὰς ἠλιακὰς ἀκτίνας, ὥστε ἔβλεπε τὴν γῆν ἀναπρασινίζουσαν ὑπὸ τὴν σκιάν της.

Μετ' ὀλίγον ἡ νεφέλη ἤρξατο νὰ ῥίπτῃ ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ πεδιάδων παχείας σταγόνας βροχῆς καὶ ὀμβροῦς καὶ ὑετοῦς καὶ σίφωνας,

ὥστε οἱ χεῖμαρροι ὑπερεξεχειλίζον καὶ οἱ ποταμοὶ καταπλημμυρήσαντες ἐξηφάνιζον τὰς πεδιάδας. Τίποτε πλέον δὲν ἀντίστατο εἰς τὴν ὀρμὴν τῆς πλημμύρας. Εἰς μόνος ἀκίνητος βράχος ὑψοῦτο περιφρονῶν αὐτὴν.

Μάτην τὰ ροχοῦντα ὕδατα ἔτυπτον αὐτὸν μανιωδῶς. Ὁ βράχος ἔμενε ἀκίνητος καὶ τὰ ἀφρίζοντα κύματα συνετρίβοντο πρὸ τῶν ποδῶν του.

—Εἰς βράχος λοιπὸν μοι δίδει τὸν νόμον! εἶπεν ἡ νεφέλη· ἤθελα ὑπερεπιθυμήσει νὰ ἦμην εἰς τὴν θέσιν του!

— «Καὶ τοῦτο γεννηθήτω σοι», εἶπεν ὁ Ἄγγελος.

Καὶ ἰδοῦ ἡ νεφέλη μετεμορφώθη εἰς βράχον κρημνώδη, ἀμετακίνητον, ἀναίσθητον εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων καὶ ἀδιάφορον εἰς τοὺς χεῖμαρρους τῆς βροχῆς καὶ τὰς ἐφόδους τῶν θορυβούντων κυμάτων.

Ἄλλ' αἴφνης διακρίνει πλησίον του ἀνθρωπὸν πτωχὸν τὴν παράστασιν, ἡμίγυμον, καὶ ὀπλισμένον διὰ σκαπάνης καὶ σφύρας, ὅστις διὰ πολλῶν κτύπων, χάρις εἰς τὰ ἐργαλεῖά του, ἀποκόπτει ἀπ' αὐτοῦ ὀγκώδη τεμάχια, τὰ ὁποῖα ἀκολούθως ἤρχισε νὰ πελεκᾷ.

—Τί εἶναι τοῦτο; ἀνεβόησεν ὁ βράχος. Εἰς ἀνθρωπὸς λοιπὸν θὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ ἀποσπᾷ τεμάχια λίθων ἐκ τῶν κόλπων μου; Θὰ ἦμαι λοιπὸν ἀσθενέστερος αὐτοῦ; Τότε ἀπολύτως πρέπει νὰ μεταμορφωθῶ εἰς ἀνθρωπὸν ὁμοῖον αὐτῷ!

«Νὰ γίνῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου», εἶπεν ὁ Ἄγγελος.

Καὶ ἐγένετο πάλιν ὁ πλούσιος, ὁ βασιλεὺς, ὁ ἥλιος, ἡ νεφέλη, ὁ βράχος ὅ,τι πρότερον ἦτο, πτωχὸς λιθοτόμος, ἀπλοῦς ἐργάτης τῶν λατομείων. Ἡ ἐργασία του ἦτο τραχεῖα, εἰργάζετο πολὺ καὶ ἐκέρδιζεν ὀλίγον, ἀλλ' ἔκτοτε ἦτο εὐχαριστῆμένος ἐκ τῆς τύχης του.

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ

Οὐ φροντίς Ἰπποκλειδῆ.

Κλεισθένης ὁ Ἀριστωνόμου τοῦ Μύρωνος, ἄρξας τῆς Σικυῶνος μεταξὺ τοῦ 600 καὶ 560 ἔτους πρὸ Χριστοῦ, ἠθέλησε, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, νὰ δώσῃ τὴν θυγατέρα του Ἀγαρίστην εἰς τὸν ἄριστον τῶν Ἑλλήνων καὶ τελοῦμένων Ὀλυμπίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνίκησε τεθρίππῳ, προεκήρυξεν, ὅτι ὅστις Ἑλλήνων νομίζει ἑαυτὸν ἄξιον νὰ γίνῃ γαμβρὸς τοῦ Κλεισθέτους, ἄς ἔλθῃ ἐντὸς ἐξήκοντα ἡμερῶν, ἢ καὶ πρότερον, εἰς Σικυῶνα, διότι ὁ γάμος θέλει κυρωθῆ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐξηκοστῆς ἀρξάμενου ἡμέρας. Ὅθεν συνέρρευσαν εἰς Σικυῶνα ἀπανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος μνηστῆρες ὅσοι ἐμεγαλοφρόνουν, εἴτε διὰ τὰς ἰδίους, εἴτε διὰ τὰς τῶν πατέρων ἀρετάς καὶ

ΧΑΡΤΗΣ ΕΞ ΑΜΙΑΝΤΟΥ

ἐκ μὲν τῆς Ἰταλίας ἦλθεν ὁ τρυφηλότερος τῶν Ἑλλήνων, ὁ Συβαρίτης Σμινδουρίδης ὁ Ἴπποκράτους, ἐξ Αἰτωλίας δὲ Μάλης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Τιτόρμου, τοῦ βωμκαλωτέρου ἅμα καὶ ἀγριωτέρου τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς ἀρελοῦς Ἀρκαδίας κατῆλθον Ἀμιάντος ὁ Λυκούργου καὶ Λαφάνης ὁ Εὐφορίωνος ἐκ Θεσσαλίας δὲ ὁ ἐκ τοῦ μεγαλοπρεποῦς τῶν Σκοπαδῶν οἴκου Διακτορίδης ὁ Κραντώνιος ἦλθον πρὸς τούτοις ἐξ Ἀθηνῶν δύο ὀνομαστοὶ εὐπατρίδαι, Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμαίωνος, καὶ ὁ ἐπὶ πλούτῳ καὶ κάλλει ὑπερέχων πάντας τοὺς Ἀθηναίους Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου ἐξ Ἀργούς, Λεωκῆδης ὁ Φεΐδωνος ἐξ Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ, ὁ Λυσανίας ἐκ Μολοσσῶν, ὁ Ἀλκων ἐξ Ἐπιδάμου, ὁ Ἀμφίμηστος Ἐπισηρόφου, καὶ πάλιν ἐξ Ἰταλίας ὁ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος. Ἐν ὅλοις δώδεκα. Προσελθόντες δὲ, καθ' ὅσον χρόνον ἔμειναν παρ' αὐτῶ, διετέλεσεν ὁ Κλεισθένης φιλοξενῶν μεγαλοπρεπῶς καὶ παρατηρῶν τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἀνατροφήν, τὸν τρόπον ἐκάστου ἰδίως δὲ ἤρεσκον αὐτῶ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν μνηστῆρες, καὶ ἐκ τούτων πάλιν περισσότερον Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου, διὰ τε τὴν προσωπικὴν ἀξίαν, καὶ ὡς συγγενὴς τοῦ μεγάλου οἴκου τῶν ἐν Κορίνθῳ Κυψελιδῶν. Τελευταῖον ἔφρασαν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἔμελλε νὰ τελεσθῇ τὸ συμπόσιον τοῦ γάμου καὶ νὰ ἀποφανθῇ ὁ Κλεισθένης τίνα προκρίνει τῶν μνηστῆρων. Τὴν ἡμέραν ταύτην, θύσας βουὸς ἑκατὸν, προσεκάλεσεν εἰς κοινήν εὐωχίαν αὐτοὺς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ πάντας τοὺς Σικυωνίους μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξηκολούθησεν ὁ πότος μετὰ δὲ διαλεγομένων, συζητήσεως γενομένης καὶ περὶ μουσικῆς, ὁ Ἴπποκλείδης παρήγγειλε τὸν αὐλητὴν νὰ αὐλήσῃ εἶδος ὀρχήσεως, τὴν λεγομένην ἐμμέλειαν, καὶ ἤρχισε νὰ χορεύῃ θέλων νὰ ἐπιδείξῃ τὴν περὶ τοῦτο ἐπιτηδειότητα. Τοῦτο ἤδη δυσηρέστησε τὸν Κλεισθένη ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Ἴπποκλείδης διέταξε νὰ φέρωσι τράπεζαν, καὶ ἀναβὰς ἐπ' αὐτῆς, πρῶτον μὲν ἐχόρευσε λακωνικοὺς τινὰς χοροὺς, ἔπειτα ἄλλους ἀττικοὺς, καὶ τελευταῖον, σφρίξας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀνασηκώσας τοὺς πόδας, ἤρχισε νὰ χειρονομῇ διὰ τῶν σκελῶν. Καὶ μέχρι μὲν τινὸς ὁ Κλεισθένης, καὶ τοὶ ἀποστραφείς τὸν νέον διὰ τὴν ἀναίδειαν καὶ ἀποφασίσας ὅτι δὲν θέλει βεβαίως προτιμῆσαι αὐτὸν ὡς γαμβρὸν, κατεῖχεν ἑαυτὸν, μὴ θέλων νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀνδρίαν ὅταν ὅμως εἶδεν αὐτὸν χειρονομήσαντα διὰ τῶν σκελῶν, ἐξέσπασε, καὶ, ὡ παῖ Τισάνδρου, εἶπεν, ἀπορχήσά γε μὴν τὸν γάμον, δηλαδὴ μὲ τὸν χορὸν σου αὐτὸν ἔχασες τὴν νύμφην ὁ δὲ Ἴπποκλείδης ἀπεκρίθη ἀμέσως, οὐ φροντίς Ἴπποκλείδην, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε λέγεται ὡς παροιμία, σημαίνον, ἀδιάφορον τοῦτο διὰ τὸν Ἴπποκλείδην.¹

Γινώσκουσιν, ὡς πιστεύομεν, οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ὅτι ὑπάρχει ὄρυκτὴ τις οὐσία, σύνθεμα χαλικιακοῦ μαγνησίου, κεκτημένη τὴν ιδιότητα τοῦ μὴ τήκεσθαι ἐν τῷ πυρὶ ἢ ἡ οὐσία αὕτη εἶναι ὁ ἀμιάντος ἢ ἄσβεστος διότι ἀμφοτέρω τὰ ὀνόματα ταῦτα ἔδωκε τῇ ὕλῃ ταύτῃ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κατῴρωσαν νὰ κατασκευάζωσι νήματα ἐξ ἀμιάντου καὶ ὑφάσματα, ἅτινα ριπτόμενα εἰς τὸ πῦρ, ἐκαθαρίζοντο, ἀλλὰ δὲν ἀπνηθρακοῦντο. Ὁ Πλούταρχος μέμνηται χειρομάκτρων, δικτύων καὶ κεκρυφάλων ἐξ ἀμιάντου ἀλλὰ δὲν φαίνεται ὅτι ἐνδύματα κατασκευάζοντο ἐκ τῆς ὕλης ταύτης, ἔνεκα τῆς σκληρότητος αὐτῆς, ὁ δὲ Πλίνιος ἀναφέρει περὶ τῶν ἐξ ἀμιάντου ὑφασμάτων ὡς περὶ σπανίου καὶ πολυτιμωτάτου πράγματος, μᾶλλον πρὸς περιέργειαν κατασκευαζομένου. Οὐχ ἦττον ἐξ ἀμιάντου κατασκευάζοντο θουαλλίδες ἢ ἐλλύχνια (φτύλια), αἵτινες δὲν ἐτήκοντο ἐξ ἀμιάντου δὲ, ὡς φαίνεται, ἦν καὶ ἡ νυχθημερὸν ἐν τῷ ναῶ τῆς Πολιάδος Ἀθηνῶν ἢ Ἀθηνῶν καιομένη θουαλλίς, καὶ ἑτέρα τις, ἣτις εὐρέθη ἐτι προσηλωμένη ἐπὶ τινος λυχνίας ἐν τάφῳ τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ Βούλτσι. Κυρίως ὅμως δι' ὑφάσματος ἐξ ἀμιάντου περιεκάλυπτον οἱ ἀρχαῖοι τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν, οὓς παρέδιδον τῷ πυρὶ, ὅπως κατορθῶσι νὰ συλλέγωσι πᾶσαν τὴν τέφραν τοῦ καιομένου σώματος, χωρὶς αὕτη ν' ἀναμίγνυται ταῖς ἄλλαις ὕλαις, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν πυρὰν καὶ ἀπνηθρακοῦντο. Τοιοῦτόν τι σάβανον ἀνευρέθη ἐν τάφῳ, τῷ ἔτει 1663, ἐν τῷ παρὰ τὴν Νεάπολιν Πουτέλω, καὶ ἕτερον τῷ ἔτει 1702 εἰς μιλίου ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ὅπερ περιείχεν ἔτι κρανίον καὶ ὀστᾶ ἀποπιτανωμένα. Τὸ σάβανον τοῦτο διατηρεῖται ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Βατικανοῦ, ἕτερον δὲ ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως. Οἱ νεώτεροι μέχρις ἐσχάτων δὲν εἶχον δυνηθῆναι νὰ ἐξεύρωσι τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀμιάντου πρὸ τινος ὅμως ἢ δυσχέρεια αὕτη κατενικήθη, μετὰ πολλὰς δὲ δοκιμὰς καὶ δαπάνας, ἐξευρέθη ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς, οὐ μόνον νήματος λεπτοτάτου, ἐπομένως καὶ ὑφασμάτων, ἀλλὰ καὶ χάρτου ἐξ ἀμιάντου. Ἐκθεσις τῶν προϊόντων τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας ἐγένετο ἐν Ῥώμῃ, τὸν λήξαντα μῆνα Ἀπρίλιον. Τὰ πειράματα τοῦ ἀμιάντου χάρτου ὑπῆρξαν θαυμασία. Ἐπὶ πυρᾶς ἐτέθησαν δύο ἰσομεγέθη καὶ καθ' ὅλα ὅμοια κιβώτια ἐκ χάρτου, ἀλλὰ τὸ μὲν κατασκευασμένον ἐκ κοινοῦ χάρτου καὶ πλήρες φύλλων κοινοῦ χάρτου, τὸ δὲ ἐξ ἀμιάντου χάρτου καὶ πλήρες ἐπίσης χαρτίων μετὰ λεπτῶν πέντε τὴν παρέλευσιν, τὸ μὲν ἐκ κοινοῦ χάρτου κιβώτιον ἐφλέγετο καὶ ἀπνηθρακοῦτο μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐξ ἀμιάντου ἔμεινε ἄθικτον, ὡς καὶ τὰ χαρτία, ἅτινα περιέκλειε. Νομίζομεν, ὅτι

1. Ἱστορ. τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ὑπὸ Κ. Παπαρρηγοπούλου.